SÄRSKILT UTTALNDE
2018-04-10

TN 2017-1126
FUT 2018-0142

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Trafiknämnden
Ärende 16

# Budgetunderlag inför SLL Mål och budget 2019 med plan för åren 2020–2022 samt förslag till investeringsplan för 2019–2028

Vi socialdemokrater vill bygga en sammanhållen region som växer utan att tära på miljö och klimat. Svenskarna blir alltmer oroade över klimatet och bland unga är klimatet det största orosmolnet. Vi socialdemokrater delar den oron. För att Stockholmsregionen ska klara sin del av miljömålen måste bilresandet minska och kollektivtrafikresandet öka. Det har den moderatstyrda Alliansen misslyckats med. Resandet i början av 2018 har minskat och målet att fram till 2020 ska varannan motoriserad resa ska ske med kollektivtrafik känns ytterst långt bort. Det vill vi förändra. Med kollektivtrafiken kan vi bidra till att skapa en hållbar, modern och jämlik region.

Men som förvaltningens underlag visar är vägen tid lång. Underlag visar på flera av de negativa konsekvenser som drabbat landstinget och resenärerna efter nästan 12 år av moderat styre. Vi vill särskilt lyfta följande orosmoln.

Biljettintäkter och verksamhetsanslag ökar med 3,3 procent. Samtidigt tyngs budgeten av mycket höga kapitalkostnader. Därtill läggs räntekänsligheten som innebär en kostnadsökning på 150 mkr vid en räntehöjning på 1 procent. Den samlade kostnadsutvecklingstakten redovisas inte, men det beskrivs att trafiken behöver effektiviseras och att justeringar i trafikutbudet måste vara restriktiva. Samtidigt beskrivs svårigheterna med att effektivisera trafiken inom befintliga trafikavtal. Dessutom krävs ytterligare finansiering för att kunna genomföra beslutade investeringar. Detta är mycket allvarligt, men dessvärre ingen överraskning. Tvärtom ligger det helt i linje med den kritik revisorerna år efter år riktar mot nämnden för att den inte vidtar åtgärder för att säkra en långsiktig ekonomi i balans.

Moderaterna gör gärna stor sak av överskott, men talar tyst om att det beror på nedskärningar i ett redan eftersatt underhåll och minskad ersättning till operatörer på grund av minskat resande. Våra och revisorernas frågor om den långsiktiga ekonomin möts med tystnad och passivitet.

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Denna bristande kostnadskontroll leder bland annat till att ambitionsnivån rörande kvalitets- och kapacitetsförbättringar i investeringarna kan behöva reduceras. Länet är i stort behov av utökad kollektivtrafik och nedskärningar i beslutade investeringar är det sista resenärerna behöver. Varannan resenär är missnöjd med trängseln i kollektivtrafiken och tunnelbanan är i behov av ett nytt signalsystem som möjliggör tätare trafik. Efter misslyckandet med röda linjens uppgradering kommer resenärerna fortsätta trängas. Det är dessvärre inte första gången investeringsverksamheten drabbas till följd av bristande politisk styrning och uppföljning, vilket även kritiserats av revisorerna.

Det moderata konsultberoendet i landstinget behöver brytas, och Trafikförvaltningen är inget undantag. Vi välkomnar förvaltningens initiativ, men vill se en högre politisk ambition och uppföljning.

Upphandlingscirkusen i mellanskärgården fortsätter. Vi ser positivt på att förvaltningen drar lärdomar av historien. Samtidigt har det moderata ointresset för att stärka upphandlingsarbetet lett till att allt fokus legat på upphandlingsrättsliga aspekter. Skärgårdstrafiken har inte utvecklats och vi saknar exempelvis resonemang om uppgradering av replipunkter.

Färdtjänstresenärerna får fortsatt nöja sig med en lägre ambitionsnivå. Vi är glada över att vårt mångåriga krav på arbetsrättsliga villkor för att höja kvaliteten nu tack vare ett initiativ från regeringen blir verklighet. Samtidigt sänks målen för nöjdhet och mål för trygghet saknas helt.

Vi vill byta riktning och satsa på reformer och investeringar som sätter länsinvånarnas behov i centrum. Med vår politik ökar det kollektiva resandet. Så får vi ordning på kostnadsutvecklingen och når klimatmålen. För att nå framåt behöver vi smarta investeringar som håller tidsramar och budget, vi behöver satsa på rätt färdmedel på rätt plats för att minska restiderna, och vi behöver öka tryggheten och tillgången till kollektivtrafik i hela länet. Vi kommer att återkomma med ett eget förslag på budget och planer och deltar därför inte i beslutet.